

N.F.S. Grundtvig “Allerunderdanigst Erklæring af Pastor N. F. S. Grundtvig”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.24, november 2024

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1836 (SJ: 496)

Teksten er etableret af Jon Tafdrup

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Jon Tafdrup, redigeret af Steen Tullberg og Krista Stinne Greve Rasmussen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning ph.d. Jens Rasmussen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

|A:522

Allerunderdanigst Erklæring af Pastor N. F. S. Grundtvig.

Allernaadigste Konge!

I det jeg hermed erklærer mig villig til at være Præst for mine Troesforvante, de gammeldags Lutherske Christne, som allerunderdanigst have ansøgt Majestæten om at maatte udgjøre en fri Dansk og Tydsk Menighed, uden nogen Udgift eller Uleilighed for Staten, erklærer jeg tillige min allerunderdanigste Beredvillighed til at underkaste mig alle de Bestemmelser, Majestædens Viisdom maatte finde nødvendige til ordenlig Førelse af Kirke-Bøger og til alt hvad Vedligeholdelsen af god borgerlig Orden og Skik udkræver.

Derhos udbeder jeg mig allerunderdanigst Majestædens allernaadigste Opmærksomhed for hvad min Samvittighed som Præst og Lærer i den Christne Menighed, som tro dansk Undersaat og som en bekjendt Skribent, der paa en lang offenlig Bane tør haabe at have vundet Agtelse for Sanddruhed og Fædrelands-Kjærlighed, byder mig at erklære og bevidne.

Jeg erklærer og bevidner da, at, efter den Erfaring jeg i 25 Skribent-Aar og tyve Embeds-Aar har gjort, og med den Grad af christelig Oplysning jeg har opnaaet, og mange Gan|A:523ge i

offenlig Skrift uigjendrevet og uimodsagt har udviklet, er en Kirkelig Skilsmisse mellem de gammeldags Lutherske Christne og de Nymodens uundgaaelig nødvendig, og det ligesaa vel for borgerlig Enigheds og fri Videnskabeligheds, som for den Christelige Samvittigheds-Friheds og den menneskelige Ærligheds Skyld, og til nærmere Oplysning herom, giver jeg mig den allerunderdanigste Frihed at vedlægge et lidet Skrift: "Om den Clausenske Injurie-Sag", hvori jeg sidst og kortest har stræbt at klare det sørgelige Forhold.

Men, Allernaadigste Konge! er det nu uundgaaelig nødvendigt, at de om Troen og Salighedens Sag grundstridige Partier i Statskirken, paa een eller anden Maade maa kirkelig adskilles, da skjønner jeg paa Ære og Samvittighed ikke rettere, end at Skilsmissen skeer paa den lempeligste og meest velgjørende Maade, naar det allernaadigst tillades de Præster, hvis Samvittighed ikke længer tillader dem at beklæde Embeder i Stats-Kirken, at gaae ud deraf, med deres mange eller faa Tilhørere, og kirkelig sørge for sig selv.

Hertil kommer endnu, Allernaadigste Lands-Fader, at jeg og mine Tilhørere, som Samvittigheden driver til at bryde Isen og gjøre Begyndelsen med allerunderdanigst mindelig og gudfrygtig Bøn om denne Tilladelse, vi høre, som Majestæten og hele Landet, ja hele den Nordiske Læse-Verden veed, ingenlunde til dem, der er misfornøiede med den danske Statskirkes indvortes og udvortes Forfatning, som den ved Grund-Loven, Lands-Loven og Kirke-Ritualet er bestemt, men høre tvertimod til dem, der med alt dette er inderlig vel fornøiede, og hvad mig i Særdeleshed angaaer, er det Alle vitterligt, at jeg i meer end tyve Aar, med Mund og Pen har arbeidet paa, at bringe Stats-Kirken tilbage til den tabte Lighed med Lovens Forskrift og vore Symbolske Bøgers klare Indhold. Da nu desuagtet Omstændighederne saa sælsomt har udviklet sig, at netop vi maa bede om allernaadigst [A:524](#)Tilladelse til at gaae ud af Stats-Kirken, saa er det klart, at paa den ene Side vover Staten ei det Mindste ved at indrømme saa billigt et Forlangende, og paa den anden Side maatte et Afslag sætte Regjeringen i den ubehagelige Stilling, at bruge Haardhed mod dem i Statskirken, som dog unegtelig have Lovens og Historiens priselige Vidnesbyrd gjennem Aarhundreder for sig. Sandelig under disse Omstændigheder vilde jeg haabe allernaadigst Bønhørelse i et ganske andet Land end der, hvor Lands-Fader-Hjertet slog saa høit og slog saa længe under Purpuret, som i Danmark, og jeg føler mig derfor her aldeles vis paa Bønhørelse, naar blot Omstændighederne stod ligesaa klart for Majestæten og Hans Høitbetroede, som de staae for mig; men da det efter Sagens Natur er næsten umuligt, og jeg, som Historiker, ei kan være ubekjendt med, at de fleste Stats-Mænd, end sige da Stats-Kirkens høie Embedsmænd, betragte Sagen fra en ganske anden Synspunkt, saa er det mit eneste Haab, at den Gud, som har

Kongers Hjerte i sin Haand og har Lys til sit Klædebon, og for hvis Aasyn jeg bevidner at have fremstilt Sagen upartisk i dens sande og virkelige Sammenhæng, at **Han** vil gjøre langt over hvad vi kan bede eller forstaae, til Befordring af den Ærlighed og Sanddruhed i Salighedens Sag, som vor Samvittighed siger os, Han vil skal herske hos os Alle, og til Opholdelse af den gammeldags Christne Troe, som aabenbar kun blev saa gammel, fordi Guds Forsyn vaagede over den og underlig forlængede dens Dage!

Med den glade Overbeviisning, at have gjort mit Bedste til at Miskundhed og Sandhed kan mødes, Retfærdighed og Fred kysses i det kjære Fædrene-Land og med ubrødelig Troskab og Hengivenhed.

Christianshavn d. 26 November 1831.

Allerunderdanigst

Nik. Fred. Sev. Grundtvig.
